

'İslami Kalvinistler Raporu'nun İslam'ın reformuyla ilgisi yok'

Haber Merkezi Referans

January 27, 2006

Başı açık namaz fotoğrafıyla birlikte "İslami Kalvinistler" raporu da, tekrar tartışma konusu oldu. Avrupa İstikrar İniyatifi (ESI) tarafından 19 Eylül 2005'te hazırlanan "İslami Kalvinistler" raporunda, farklı bir yol izlenmiş ve Türkiye'nin vitrin kentleri olan İstanbul, Ankara, İzmir değil, Kayseri araştırma alanı olarak tercih edilmişti. Raporla incelenen, Kayseri'de son 50 yıldır sanayi ve kültürde yaşanan değişimdi. Raporla "Anadolu Kaplanları" olarak anılan ve muhafazakar, geleneksel Türk hayatı ile kapitalizmin bir arada yaşandığı şehirlerin Türkiye'nin göz önünde bulundurulması gereken yeni bir yüzü olduğundan bahsediliyordu. Dün Hürriyet gazetesinde yayınlanan "Müslüman Protestan Merkezi Kayseri mi" haberiyle ilgili Referans'a konuşan ESI'nin analistlerinden Nilay Göksel, "Bizim raporumuz tamamen Kayseri'nin ekonomik gelişimiyle ilgili bir rapordur. Buradaki sosyo-ekonomik dönüşümü konu alan bir rapor hazırladık. Yani raporun İslam'ın reformuyla bir ilgisi yok" yorumunu yaptı. Göksel, Avrupalılara daha yakın olduğu için de raporu hazırlarken "Kalvinist" terimini tercih ettiklerini vurguladı. Göksel "Bu raporla Avrupa'ya vermek istediğimiz mesaj 'Anadolu'dan korkmayın'dı. Türkiye için yararlı bir çalışma yaptığımızı inanıyoruz" dedi.

12 bin Avrupalı'ya yollandı

ESI analistlerinden Erkut Emcioğlu, rapor sayesinde Avrupalıların Türkiye imajı ile ilgili olarak kendilerine daha yakın bir yapıyı gördüklerini ifade ediyor. ESI'nın e-posta yoluyla içlerinde Avrupalı akademisyenler, politikacılar, Avrupa Komisyonu'nun birçok üyesinin yer aldığı 12 bin kişiye ulaştığına değinen Emcioğlu,

araştırmanın olumlu ve büyük bir yankı uyandırdığını belirtiyor.

Öte yandan raporla ilgili görüşlerini açıklayan Kayseri Ticaret Odası Başkanı Ali Kilci, "Kayseri'de 5 bin yıllık bir ticaret geleneği vardır. Biz sonradan ticaret ile ilgilenmeye başlamadık. Ahilik geleneği Kayserililerde vardır. Kıyaslama yapılacaksa bu kriterler baz alınarak yapılmalı. Ama bu başarının arkasında muhafazakar yapının kırılması ile ilgili gelişen bir etken yoktur." dedi.

İslami Kalvinistler raporu ne diyor?

Rapor, İslam hakkındaki genel kanının kapitalist üretim biçimiyle bağdaşamayacağı olduğuna dikkat çekiyor, ancak Kayseri gibi şehirlerdeki gelişmelerin bu yargıyı kırmaya başladığına işaret ediyor. Kayseri'deki muhafazakar yapının ekonomik gelişmeye katkısı olan bir muhafazakarlık olduğundan bahseden rapor, Orta Anadolu'daki bu kalkınma ve canlılığın Türk siyaset hayatına da etkisi olduğunu söylüyor. AKP'nin kazandığı seçimlerde oy tabanının bu bölge olduğunu söyleyen rapor, parti içerisindeki en etkili bazı isimlerin (Abdullah Gül gibi) yetiştiği yerin de burası olduğuna değiniyor. Bu görüntünün Avrupalılar için büyük bir paradoks olduğundan bahseden rapor, "Özünde İslami ve muhafazakar olan bir hükümet iş hayatının gelişmesini destekleyen ve Avrupa yanlısı zorlu bir gündeme nasıl sahip çıkabiliyor?" sorusunun cevabının da Orta Anadolu'daki değişimde yattığına dikkat çekiyor.

NOT: "İslami Kalvinistler: Orta Anadolu'da Değişim ve Muhafazakarlık" isimli raporun tam metni www.referansgazetesi.com adresinden ulaşılabilir.